ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ WALTER VAN GERVEN της 8ης Οκτωβρίου 1992 *

Κύριε Προεδρε,
Κύριοι δικαστες,

1. Η παρούσα υπόθεση αφορά αίτηση του Corte suprema di cassazione για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως και αναφέρεται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1153/75 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 1975, περί των συνοδευτικών εγγράφων και των υποχρεώσεων των παραγωγών και των εμπόρων πλην των λιανοπωλητών στον αμπελοοινικό τομέα [1]. Το υποβληθέν ερώτημα ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Prefetto di Ravenna και του Attilio Contarini.

2. Στις 24 Απριλίου 1986, ο Prefetto di Ravenna επέβαλε πρόστιμο στον Contarini λόγω του ότι αυτός παρέλειψε να συμπληρώσει τη στήλη 14 ενός συνοδευτικού εγγράφου που αφορούσε νέον οίνο που βρισκόταν ακόμη σε ζύμωση. Κατά τον Prefetto, το άρθρο 9, *παράγραφος 1,* του κανονισμού 1153/75 επέβαλε στον Contarini να συμπληρώσει αυτό το τμήμα του εγγράφου. Το άρθρο αυτό, το οποίο στο μεταξύ αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 986/89 [2], παρατίθεται ολόκληρο στην έκθεση του εισηγητή δικαστή. Ο Contarini δεν συμμερίζεται την άποψη αυτή του Prefetto και, προς στήριξη της απόψεώς του, επικαλείται την τελευταία φράση του άρθρου 9: «Οι ενδείξεις αυτές δεν είναι υποχρεωτικές». Κατ' αυτόν, αυτή η φράση αναφέρεται στο σύνολο των διατάξεων του άρθρου 9 και, επομένως, όχι μόνον σε εκείνες της *παραγράφου 3.* Αν ο Contarini έχει δίκαιο, μπορούσε να μη συμπληρώσει καθόλου τη στήλη 14. Ο Pretore di Lugo, ενώπιον του οποίου ο Contarini άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως με την οποία ο Prefetto di Ravenna του επέβαλε το εν λόγω πρόστιμο, ήταν επίσης της γνώμης αυτής.

3. Ο Prefetto di Ravenna άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως του Pretore di Lugo ενώπιον του Corte suprema di cassazione. Το τελευταίο υποβάλλει στο Δικαστήριο το ερώτημα αν «η φράση που περιλαμβάνεται στο τέλος του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1153/75 της Επιτροπής ("Οι ενδείξεις αυτές δεν είναι υποχρεωτικές") αναφέρεται σε όλες τις διατάξεις του άρθρου 9 (όπως κρίθηκε με την απόφαση κατά της οποίας στρέφεται η αναίρεση) ή μόνο στις διατάξεις της παραγράφου 3 (όπως υποστήριξε η αναιρεσείουσα νομαρχία)».

4. Όπως ακριβώς η Επιτροπή και η Ιταλική Κυβέρνηση υποστήριξαν με τις γραπτές παρατηρήσεις που υπέβαλαν στο Δικαστήριο, η γνώμη μου είναι ότι η τελευταία φράση του άρθρου 9 δεν αναφέρεται στο σύνολο των διατάξεων του άρθρου 9, αλλά αποκλειστικά σε εκείνες της παραγράφου 3.

Η θέση της φράσεως αυτής στο άρθρο 9 συνιστά μια πρώτη ένδειξη προς την κατεύθυνση αυτή. Όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, αν η θέληση του Ευρωπαίου νομοθέτη ήταν να προσδώσει προαιρετικό

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

1 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/012, σ. 58.

2 — Βλ. άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΟΚ) 986/89 της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1989, περί των συνοδευτικών εγγράφων κατά τη μεταφορά των αμπελοοινικών προϊόντων και των βιβλίων που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ L 106, σ. 1).

χαρακτήρα στο σύνολο των ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 9, θα είχε προβλέψει προς τούτο μια χωριστή τελική παράγραφο. Επιβεβαίωση της απόψεως αυτής βρίσκεται στο γεγονός (είναι αληθές, μεταγενέστερο των περιστατικών) ότι, όταν το 1986, προσετέθη η παράγραφος 4 (σχετική με τον ισπανικό επιτραπέζιο ερυθρό οίνο) στο άρθρο 9 [3], η φράση για την οποία γίνεται λόγος παράμεινε στη θέση στην οποία βρισκόταν αρχικά. Επομένως, δεν ήταν πλέον η τελευταία φράση του άρθρου 9, αλλά η τελευταία φράση της παραγράφου 3 του άρθρου 9, πράγμα που αποδεικνύει σαφώς ότι στο συνολικό σύστημα που καθορίζει το άρθρο 9, η φράση αυτή νοείται ως αναφερόμενη αποκλειστικά στις διατάξεις της παραγράφου 3.

5. Εξάλλου, υπάρχει ουσιαστικός λόγος που παρακινεί να μη προσδοθεί προαιρετικός χαρακτήρας στις ενδείξεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή, όπως και η Ιταλική Κυβέρνηση, ορθώς αναφέρει ότι το άρθρο 9 του κανονισμού 1153/75 αποβλέπει στο να αποφεύγεται όπως τα προϊόντα υφίστανται δύο φορές την ίδια επεξεργασία. Είναι προφανές ότι στην περίπτωση των μη τελικών προϊόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ο νέος οίνος που βρίσκεται ακόμη σε ζύμωση, επίμαχος εν προκειμένω), ο κίνδυνος αυτός της διπλής επεξεργασίας είναι υψηλότερος. Επομένως, τα προϊόντα αυτά απαιτούν πρόσθετη προστασία, που συνίσταται στην υποχρεωτική αναγραφή ορισμένων ενδείξεων στα συνοδευτικά έγγραφα.

6. Τέλος, η προτεινόμενη από τον Contarini διασταλτική ερμηνεία της φράσεως για την οποία γίνεται λόγος φαίνεται αντίθετη προς το πνεύμα του κανονισμού 1153/75. Πράγματι, η πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού αναφέρει ότι «ο ρόλος των συνοδευτικών εγγράφων πρέπει να είναι η *πληρέστερη κατά το δυνατόν* πληροφόρηση του παραλήπτου για το είδος του προϊόντος το οποίο παραλαμβάνει» και ότι, «για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να περιγράφονται τα μεταποιημένα προϊόντα επί των εγγράφων *κατά τον πλέον επακριβή τρόπο*» (η υπογράμμιση δική μου). Σε περίπτωση αμφιβολίας, η αιτιολογική αυτή σκέψη συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας κατά την οποία η ανακοίνωση των σχετικών πληροφοριών συνιστά υποχρέωση και όχι απλή ευχέρεια.

7. Ως συμπέρασμα, προτείνω στο Δικαστήριο, στο ερώτημα που υπέβαλε το Corte suprema di cassazione, να δοθεί η εξής απάντηση:

«Η τελευταία φράση του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1153/75 αναφέρεται αποκλειστικά στις διατάξεις της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου.»

3 — Βλ. άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 418/86 της Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 1986, σχετικά με την προσαρμογή ορισμένων κανονισμών που αφορούν τον αμπελοοινικό τομέα, λόγω της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας (ΕΕ L 48, σ. 8). Ο κανονισμός 418/86 τέθηκε σε ισχύ στις 29 Φεβρουαρίου 1986, δηλαδή *πριν από την απόφαση* με την οποία επιβλήθηκε το επίμαχο εν προκειμένω πρόστιμο.